

Рольова гра

Розігрування ситуації за ролями («Рольова гра», «Програвання сценки», «Драматизація»)

Імітує реальність призначенням ролей учасникам та учасникам і наданням їм можливості діяти «наче насправді». Кожна особа в рольовій грі має чітко знати зміст її ролі та мету рольової гри взагалі.

Мета рольової гри — визначити ставлення до конкретної життєвої ситуації, набутти досвіду шляхом гри, допомогти навчитися через досвід та почуття. Рольова гра може також використовуватися для отримання конкретних навичок, наприклад безпечної поведінки в певній ситуації тощо.

Розігрування конкретної життєвої ситуації за ролями допоможе дітям виробити власне ставлення до неї, набутти досвіду шляхом гри, сприяє розвитку уяви і навичок критичного мислення, вихованню спроможності знаходити й розглядати альтернативні можливості дій, співчувати іншим.

У ході рольової гри учасники «розігрують у ролях» визначену проблему або ситуацію. Рольова гра потребує ретельної підготовки. Початкові вправи мають бути простими з наступним ускладненням. Наприклад, можна почати з читання текстів «за ролями», формулювання коротких висловлювань або відповідей від імені історичної особи, природного явища, конкретного предмета, тварини.

Алгоритм дії:

1. Сплануйте попередню роботу та підготуйтеся:

- ✓ сформулюйте проблему, яку буде ілюструвати рольова гра;
- ✓ спільно з дітьми визначте кількісний склад учасників рольової гри і спостерігачів, а також подумайте, як доцільніше працювати над грою: усім класом чи одночасно кількома малими групами. Заохочуйте нерішучих дітей до співучасті;
- ✓ надайте дітям достатньо інформації, щоб вони могли переконливо виконувати свої ролі і, одночасно, вчитися;
- ✓ продумайте, як буде проходити рольова гра.

Сценарій можна скласти у вигляді

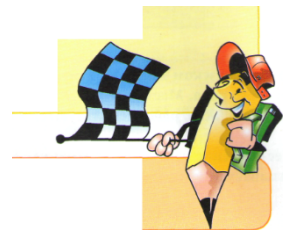
- ☀ розповіді, під час якої ведучий розкриває суть справи, а решта дітей озвучують її, розкриваючи зміст через ролі «своїх» персонажів;
- ☀ інсценізації, під час якої герої діють частково спонтанно, без підготовлених діалогів, але відтворюють основну ідею інсценізації.

1. Підготовка й тренування дітей:

- ✓ дайте дітям час на обдумування ситуацій своїх ролей. Якщо для проведення гри треба переставити меблі, зробіть це саме зараз;
- ✓ забезпечте активну участь всього класу в проведенні вправи;
- ✓ не забувайте про ретельне обговорення й міркування дітей з приводу вправи, які треба обов'язково вислухати наприкінці.

2. Не чекайте відшліфованої гри із самого початку. Дайте дітям можливість провести рольову гру й імітувати історичні й сучасні ситуації. Змінюйте види діяльності.
3. Такі вправи повинні проводитися в обстановці довіри, щоб діти не почувалися ніяково. Діти повинні розуміти, що реагувати можна по-різному. Практика допоможе дітям почувати себе впевненіше при проведенні таких вправ.
4. Після закінчення вправи проводиться ретельний і поглиблений аналіз учасниками та «спостерігачами» набутого досвіду, їхніх думок та почуттів.
5. Подумайте про вихід дітей з ролей. Для цього проводиться детальне обговорення ситуації. Бажано, щоб кожен учасник відповів на запитання:
 - Як ви себе почували в тій чи іншій ролі?
 - Що подобалось під час гри, а що — ні?
 - Чи бували ви самі в подібній ситуації?
 - Чи була вирішена проблема? Чому? Як вона була вирішена?
 - Яку іншу лінію поведінки можна було б вибрати?
 - Чи доводилося вам потрапляти в подібну ситуацію?
 - Яким чином цей досвід може вплинути на ваше подальше життя?

Дуже важливим є розподіл рольової гри за часом. На пояснення умов припадає приблизно 10-15%, на роботу в малих групах — 15-25%, на презентацію й обговорення — 40-50% , на підсумки—до 15%.

Якщо ви берете участь у рольовій ситуації, ви маєте:

- ☐ чітко дотримуватись своєї ролі;
- ☐ намагатись слухати партнерів та вихователя;
- ☐ не коментувати діяльність інших, перебуваючи в ролі;
- ☐ намагатись поставитися до своєї ролі як до реальної життєвої ситуації, в яку ви потрапили;
- ☐ вийти з ролі по закінченні сценки;
- ☐ брати участь в її аналізі.